

2. nedeľa po Trojici, 13.6.2021

Svedectvo viery – Támar

text: 1.Mojžišova 38, 6-11: **Júda dal Érovi, svojmu prvorodenému, ženu, ktorá sa volala Tamar. Júdov prvorodený syn Ér bol zlý pred Hospodinom, preto mu Hospodin vzal život. Potom povedal Júda Onánovi: „Podľa švagrovského práva vojdi k bratovej žene, vezmi si ju a postaraj sa svojmu bratovi o potomstvo!“ Onán však vedel, že potomstvo nebude patriť jemu, preto kedykoľvek vošiel k bratovej žene, semeno vypúšťal na zem, aby svojmu bratovi nesplodil potomka. Hospodinovi sa to však nepáčilo, preto aj jeho usmrtil. Vtedy povedal Júda svojej neveste: „Zostaň v dome svojho otca ako vdova, kým nedospeje môj syn Šela.“ Povedal si však: „Len aby nezomrel ako jeho bratia.“ Tamar teda odišla a bývala v dome svojho otca.**

Nie tak dávno sme na stretnutí žien, ktoré mávame raz do mesiaca, preberali práve postavu tejto našej Támar. Pravdou je, že v Biblii máme záznamy o troch rozdielnych ženách s týmto menom, ale **iba táto Támar sa dostala do rodokmeňa Pána Ježiša.**

O čom je vlastne príbeh tejto ženy? Kde uprostred zlých ľudských rozhodnutí môžeme vidieť Božie konanie? V akom momente jej konania môžeme vidieť a vnímať svedectvo jej viery?

Meno Támar okrem iného znamená „ďatľová palma“, ale tiež „horkosť“. Obidva významy plne vystihujú jej život. Z prečítaného textu sme sa dozvedeli, že Júda ju zobral za manželku svojmu prvorodenému synovi Érovi. Ale tiež sme sa dozvedeli, že „Ér bol zlý pred Hospodinom a preto mu Hospodin vzal život“, čo v našej reči znamená, že nemohol mať deti. Je to dôležitá poznámka v celom príbehu, lebo nám ozrejmuje, že nie Támar bola tá, ktorá bola na vine, že nemala deti, ale **bolo to z Božieho rozhodnutia nedopriať Érovi dedičov.** Všimli ste si? **V tomto príbehu hneď na začiatku môžeme vidieť Božie konanie a Božie rozhodnutie.**

To **Božie konanie pokračuje** ďalšími rozhodnutiami – Ér zomiera bezdetný, Júda využíva vtedajší zákon tzv. levirátneho manželstva a Támar dáva za manželku svojmu druhému synovi, ktorého poznáme pod menom Ónan. On sa vo vzťahu k Támar správa veľmi sebecky, a okrem toho je neposlušný svojmu otcovi i zákonom, podľa ktorých sa vtedy žilo. Odmietol dať Támar dieťa a tým aj potomstvo svojmu bratovi. Opäť **Hospodin zasahuje – a usmrcuje Ónana.**

A príbeh pokračuje Júdovým nečistým úmyslom. Povinnosť levirátneho manželstva stále platí a Júda má ešte jedného syna. Na jednej strane uisťuje Támar, že keď jeho tretí syn dospeje, stane sa jeho manželkou podľa vtedajších zákonov, no na druhej strane posielala Támar k jej otcovi – čo sa bežne nepraktizovalo a vo svojom vnútri sa rozhoduje – „*len aby nezomrel, ako jeho bratia*“. Nemal v úmysle dať Támar svojmu tretiemu synovi. A ten dnešný prečítaný text končí slovami: „*Támar teda odišla a bývala v dome svojho otca.*“ - Ako dlho? To presne nevieme. Čo ale vieme je, že vdova Támar žije opäť u svojho otca, je bezdetná, žije uprostred čakania na splnenie Júdovho sľubu. Ale nič sa nedeje. Možno máme pocit, že tak to jednoducho bolo a že Támar to všetko prijímala. Veď čo jej vlastne ostávalo? Bola vdovou, bez muža, bez detí a vlastne mohla byť rada, že sa o ňu niekto postaral.

No zrazu nastáva v príbehu **zlom**. **Z doteraz pasívnej Támar sa stáva žena, ktorá je rozhodnutá bojovať za svoje práva.** Keď sa dozvie, že jej svokor Júda sa vybral do Timny strihať ovce, rozhodne sa konať rýchlo. Vyzlečie vdovské šaty, prezlečie sa za prostitútku a tvár si zakryje závojom. Sadne si pred bránu mesta, okolo ktorej musí jej svokor prejsť. A on, v tom čase čerstvý vdovec, zatúži po žene a prejaví o Támar záujem. Nevie, kto to je. A navyše jej dá,

podľa jej želania, aj zálohu za budúcu platbu – necháva jej svoj pečatný prsteň, šnúru a palicu. Symboly toho, kým je.

Využíva jej služby a po jeho odchode Támar skladá závoj a opäť si oblieka vdovské šaty a odchádza domov. Predpokladám, že v tomto momente máme veľmi blízko k odsúdeniu tejto ženy. Ako si niečo také mohla dovoliť – zviest' vlastného svokra. A keď nám tento príbeh napokon prináša správu, že s Júdom otehotnela, je celkom zrejmé, že sa aj my aspoň tak trochu prikláňame k Júdovmu hnevu na svoju smilnú nevestu a k jeho rozhodnutiu: „*Vyved'te ju a upál'te!*“

Vtedy **druhýkrát Támar začína za seba bojovať** – posielala Júdovi veci, ktoré jej dal ako záloh a odkázala mu: „*Počala som z muža, ktorému patria tieto veci, pozorne sa pozri, komu patria!*“ A Júda je zasiahnutý jej konaním i poznaním svojej vlastnej chyby a klamstva, ktorého sa na svojej neveste dopustil. Úprimne, páči sa mi Júdovo konanie v tomto momente. Uznáva svoju chybu a hovorí: „*Ona je spravodlivejšia, ako ja, nedal som ju totiž môjmu synovi Šélovi!*“

Támar nepatrila k vyvolenému národu a predsa sa stala prapraprababičkou nášho Mesiáša. Naučila sa vo svojom živote bojovať proti nespravodlivosti a podlosti. A hoci bojovala poburujúcim spôsobom, verila, že tento spôsob jej zaistí budúcnosť. **To, čo vykonala, nebol len skutok zúfalej ženy. A aj keď nás to poburuje, pravdou je, že ju v tomto konaní viedol Hospodin.** Pohoršuje nás toto poznanie? Tak poďme spolu na záver rozmýšľať.

Ak by to bol len skutok zúfalstva, potom OK, Pán Boh sa nad to mohol povzniesť – veď mnohí sme už urobili skutky zúfalstva a Pán Boh nás nezasiahol bleskom. ALE Pán Boh jej nielen prepáčil – **biblické svedectvo o Támar pred nami odkrýva sled Jeho zázračného konania v jej živote.** Dovolil jej otehotnieť a to hneď po prvom raze. Počala dve deti, nie len jedno. Jej syn sa stal súčasťou Ježišovho rodokmeňa – cez Támarinu líniu sa narodil Pán Ježiš Kristus. Vážne si stále myslíme, že Pán Boh Támarino konanie IBA ospravedlnil? Že si pre svojho Syna nevyberal dobrý rodokmeň? A že by v ňom nechal ženu, ktorá padla tak hlboko, že sa nielen preobliekla, ale aj správala ako prostitútka?

To, čo teraz poviem, možno bude veľmi odvážne. Myslím si, že Pán Boh ju nielen ospravedlnil, ale On jej plán inicioval, schválil a požehnal. Muži v tomto príbehu zlyhali. Júda, Ér, Ónan a aj Šéla. Nikto z nich sa Támar nezastal. **A preto sa Támar zastal Boh.** A zastal sa jej v celej svojej veľkosti a svätosti. Priviedol cez jej konanie Júdu k poznaniu svojej viny, Támar zabezpečil budúcnosť a pripravil cestu pre príchod svojho Syna. Veľkolepé Božie konanie. **Pán Boh svojím konaním prekračuje hranice nášho poznania, nášho hodnotenia, čo je dobré a čo je zlé.** A vedie nás opäť a zasa k úžasu nad Jeho konaním.

V tomto príbehu sa prelína ten ľudský svet s tým Božím, do ktorého sme všetci pozvaní. No kým žijeme na tomto svete, podliehame mnohým pokušeniam. Zlyhávame. Ale s Božou pomocou opäť môžeme vstať a ísť ďalej. **On je Ten, ktorý sa nás zastane v každej chvíli nášho života!** Tento príbeh je nádherným vyjadrením toho, že Božie myšlienky nie sú našimi myšlienkami a Božie cesty nie sú našimi cestami. **O to dôležitejšie je Mu dôverovať a spoliehať sa na Neho a Jeho úsudok.** Pretože napriek všetkému: „*Júda s Támar splodili Pereca a Zeracha, Perec splodil Checróna,...*“ prapraprapradedka Salmóna, ktorý spolu s prostitútkou Rachab splodili Boáza, Boáz spolu s moábčankou Rút splodili Obéda, Obéd bol dedkom Dávida a z Dávidovho rodu sa narodil Mesiáš. Amen.